

Naziv istraživanja: TOMAS Brodska kružna putovanja 2006. - Stavovi i potrošnja turista na brodskim kružnim putovanjima

Voditelj: Siniša Horak

Naručitelj:

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka RH
Hrvatska turistička zajednica
TZ Dubrovačko-Neretvanske županije
TZ Grada Dubrovnika
TZ Grada Korčule
TZ Splitsko-Dalmatinske županije
TZ Zadarske županije
TZ Grada Zadra
Lučka uprava Zadar

Izvođač: Institut za turizam

Cilj istraživanja:

Istraživanje *Stavovi i potrošnja turista na brodskim kružnim putovanjima u Hrvatskoj* predstavlja jedno od serije TOMAS istraživanja koje Institut za turizam provodi kontinuirano od 1987. godine. Osnovni cilj istraživanja TOMAS – Brodska kružna putovanja 2006 je dobivanje pouzdanih i aktualnih informacija o turističkoj potražnji i potrošnji putnika na brodskim cruising putovanjima, u destinacijama u Hrvatskoj, u 2006. godini. Podaci prikupljeni istraživanjem omogućit će:

- utvrđivanje opsega i strukture turističke potrošnje putnika i članova posade na brodskim kružnim putovanjima u destinacijama uplovljavanja u Hrvatskoj,
- utvrđivanje glavnih prednosti i slabosti turističke ponude destinacija uplovljavanja na kružnim putovanjima u Hrvatskoj te
- ocjenu turističke ponude destinacije uplovljavanja u Hrvatskoj u odnosu na druge posjećene destinacije na kružnim putovanjima.

Prostorni obuhvat:

Dubrovnik, Korčula, Split i Zadar

Vremenski obuhvat:

lipanj-rujan 2006. godine

Metodologija istraživanja:

Sadržaj istraživanja obuhvaća osnovne sociodemografske podatke o putnicima i članovima posade na brodskim kružnim putovanjima, obilježja boravka putnika i članova posade u destinaciji uplovljavanja/gradu i okolici, troškove boravka u destinaciji uplovljavanja, stavove o turističkoj ponudi destinacije uplovljavanja koji uključuju 14 različitih elemenata turističke ponude grada i okolice te ocjenu konkurentnosti turističke ponude destinacije uplovljavanja s drugim posjećenim destinacijama na brodom kružnom putovanju. Istraživanje se provodi metodom osobnog intervjua na uzorku od 1500 ispitanika u četiri luke. Dizajn i alokacija uzorka osiguravaju reprezentativnost dobivenih rezultata na razini luke te na razini putnik/član posade. Radi se o stratificiranom slučajnom uzorku prema gradu, veličini broda mjerenoj brojem putnika i gostu (putnik/posada).

SAŽETAK

TOMAS Brodska kružna putovanja 2006	<ul style="list-style-type: none"> Istraživanje stavova i potrošnje putnika i članova posade na brodskim kružnim putovanjima u Hrvatskoj u 2006. godini. Provodi se prvi puta, a financijski ga podupiru Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka RH, Hrvatska turistička zajednica, Turističke zajednica Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske i Zadarske županije, gradova Dubrovnika, Korčule i Zadra te Lučka uprava Zadar.
METODOLOGIJA	
Ciljevi istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> Prikupljanje pouzdanih i aktualnih informacija o turističkoj potražnji i potrošnji putnika i članova posade na brodskim kružnim putovanjima, u destinacijama u Hrvatskoj. Postavljanje te testiranje metodologije istraživanja.
Prostorni i vremenski obuhvat	<ul style="list-style-type: none"> Dubrovnik, Korčula, Split i Zadar. Lipanj - rujan 2006. godine.
Metode i instrumenti istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> Osobni intervju s gostima na brodskim kružnim putovanjima, prije njihovog povratka na brod. Strukturirani upitnik, tiskan na pet stranih jezika.
Sadržaj istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> Definiran je na temelju pregleda inozemnih iskustava i osnovne metodologije TOMAS istraživanja. Sociodemografski profil gostiju na brodskim kružnim putovanjima, aktivnosti u destinaciji, zadovoljstvo ponudom u destinaciji te potrošnja gostiju u destinaciji.
Populacija	<ul style="list-style-type: none"> Svi gosti (putnici i članovi posade) na međunarodnim brodskim kružnim putovanjima koji su posjećivali Dubrovnik, Korčulu, Split i Zadar tijekom četiri ljetna mjeseca 2006. godine.
Uzorak	<ul style="list-style-type: none"> 1.340 putnika i 319 članova posade. Stratificirani slučajni uzorak prema gradu, veličini broda mjerenoj brojem putnika i gostu (putnik/posada). Okvir za izbor uzorka – planovi ticanja brodova na kružnim putovanjima za odabrane četiri luke.
Ponderiranje	<ul style="list-style-type: none"> Rezultati su ponderirani ostvarenim prometom putnika na brodskim kružnim putovanjima u četiri grada u razdoblju VI-IX 2006., prema veličini broda. Osigurana je reprezentativnost uzorka na razini grada, gosta (putnik/posada) i veličine broda.
Prikaz rezultata istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> Rezultati istraživanja prikazuju se ukupno, na razini pojedinog grada anketiranja, prema veličini broda, posebno za putnike i posadu te prema zemlji porijekla putnika. Posebno se, prema istoj strukturi, prikazuju i rezultati istraživanja za Dubrovnik.

REZULTATI	
Sociodemografski profil putnika i članova posade	<ul style="list-style-type: none"> Najviše je Talijana (27%), kako među putnicima tako i među posadom. Sljedeći gosti iz SAD-a (20%), Španjolci (17%), Britanci (7%), Francuzi (7%), Nijemci (3%) te gosti iz ostalih europskih i izvaneuropskih zemalja. Među potonjima zastupljeniji su članovi posade. Prosječna starost gostiju s kruzera je 42 godine, pri čemu su putnici stari 44 godine u prosjeku, a članovi posade 31 godinu. 64% gostiju s kruzera u prvom je posjetu Hrvatskoj (73% putnika i 9% članova posade).
Aktivnosti u destinaciji	<ul style="list-style-type: none"> Prosječna duljina boravka gostiju izvan broda u destinaciji iznosi 5 sati, putnika 5,3 sata, a posade 4 sata u prosjeku. Gosti u destinaciji konzumiraju piće (80%) u ugostiteljskim objektima, odlaze u kupovinu (78%) te samostalno razgledavaju grad (72%). Od 30 do 50% gostiju konzumira hranu u ugostiteljskim objektima (48%), odlazi na organizirani izlet u okolicu i/ili organizirani razgled grada (39%) te posjećuje muzej ili izložbu (31%). Svaki deseti gost vraća se na brod tijekom boravka u destinaciji zbog odmora, osvježenja ili konzumiranja hrane i pića.
Zadovoljstvo boravkom u destinaciji	<ul style="list-style-type: none"> Gosti su izrazito zadovoljni sljedećim elementima turističke ponude destinacije: ukupnim doživljajem destinacije, ponudom i organizacijom izleta u okolicu i organiziranog razgleda grada, gastronomskom ponudom, ponudom suvenira, stručnošću i znanjem jezika turističkih vodiča, mogućnostima za kupnju i osobnom sigurnošću. Nešto manje zadovoljni gosti su bili ljubaznošću osoblja i gostoljubivošću lokalnog stanovništva, uređenošću grada i okolice te kvalitetom turističke signalizacije. Srednji stupanj zadovoljstva gosti su iskazali za dostupnost turističkih brošura, a izrazito nezadovoljstvo organizacijom prometa u gradu.
Konkurentnost hrvatskih kruzina u destinaciji	<ul style="list-style-type: none"> Oko 11% gostiju bilo je zadovoljnije ponudom u nekoj drugoj destinaciji. Gosti Dubrovnika u najvećoj su mjeri kao konkurentne destinacije Dubrovniku navodili Istanbul, Veneciju i nekoliko grčkih destinacija (Rodos, Mikonos, Krf, Atenu i Grčku u cjelini).
Potrošnja gostiju u destinaciji	<ul style="list-style-type: none"> Gosti su u destinaciji potrošili u prosjeku oko 39 € po osobi, pri čemu putnici 41 €, a članovi posade oko 29 € po osobi. Oko 5% gostiju ne troši u destinaciji ništa, dok oko 4% gostiju troši više od 100 € po osobi. Među putnicima, najbolji potrošači su gosti iz Velike Britanije (51 €), SAD-a (49 €) i Francuske (46 €). Najmanje troši gost s kruzera u Korčuli, 34 € u prosjeku po osobi, i gost Dubrovnika, oko 37 €, dok gost s kruzera u Splitu potroši 71 €, a u Zadru 82 €. Najviše su se kupovali suveniri, oko 62%, zatim razglednice koje je kupio svaki treći gost, odjevni predmeti koje je kupio svaki peti gost, autohtona hrvatska pića (16%), umjetnički predmeti (16%) te autohtoni prehrambeni proizvodi (12%).